

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.35.454/2022/6.

A tanács tagjai: Dr. Kurucz Krisztina a tanács elnöke
Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit előadó bíró
Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró
Dr. Horváth Tamás bíró
Dr. Rák-Fekete Edina bíró

A felperes: felperes1
cím1

A felperes képviselője: Dr. Gyurkovics Bence ügyvéd
cím2

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága
cím3

Az alperes képviselője: Mészárosné dr. Kálmán Katalin kamarai jogtanácsos
cím4

A per tárgya: adóügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Győri Törvényszék 2022. szeptember 27. napján kelt 4.K.700.847/2022/5. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 4.K.700.847/2022/5. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott rendelkezését nem érinti, felülvizsgálati kérelemmel támadott részeit: a [16], [19], [22]-[24] bekezdéseit, a perköltségre és az illetékre vonatkozó rendelkezéseit hatályon kívül helyezi, kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 100.000 (azaz egyszázezer) forint elsőfokú perköltséget, az eljárási illeték az állam terhén marad.

A felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Győri Járásbíróság felperessel szemben - a Győri Törvényszék ... számú ítéletével helybenhagyott - számú, 2016. június 21. napján jogerőre emelkedett ítéletével 26.518.922 Ft összegű vagyonek Kobzást rendelt el.

[2] A Győri Törvényszéken 0800-1MV.1125/2016. számon a 2016. június 21-én kiállított egységes értesítővel végrehajtási eljárás indult. A bírósági végrehajtó 2016. július 19-én fizetési felszólítást, 2016. augusztus 31-én letiltást bocsátott ki a felperes munkáltatója: a cég1 felé, majd 2016. szeptember 13-án a felperes vagyonára foglalást kísérelt meg, ami nem járt eredménnyel.

[3] Az adóhatóság által foganatosítható végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.) hatálybalépésével a 2018. január 1-én folyamatban lévő végrehajtási eljárás az illetékes Nemzeti Adó- és Vámhivatal Győr-Moson-Sopron Megyei Adó- és Vámigazgatóságához (a továbbiakban: elsőfokú adóhatóság) került, ahol 6720122717 ügyszámmon folytatódott. A tartozás behajtása érdekében a felperes lakóhelyén 2021. november 8-án megkísérelt foglalás eredménytelenül zárult.

[4] A felperes 2022. március 23-án előterjesztett kérelmében elévülésre hivatkozással a végrehajtási eljárás megszüntetését kérte a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 819. § (3) bekezdés d) pontja, az Avt. 4. § (3) bekezdése, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) alapján. Álláspontja szerint a vagyonek Kobzást a pénzbeli követelések szabályainak megfelelően kell végrehajtani, az nem tulajdonjogi természetű, így elévülése bekövetkezhet a törvényben meghatározott idő elteltével. Az Avt. 19. § (1) bekezdése alapján levezette, hogy a 2016. június 21. napján jogerős ítélet szerint a követelés 2016. évben vált esedékessé, az elévülés 2016. december 31-én kezdődött és 2020. december 31-én bekövetkezett, mivel az adóhatóság érdemi végrehajtási cselekményt ez idő alatt nem foganatosított, amennyiben erre sor került volna az elévülési határidő 6 hónappal később, 2021. június 30. napján járt volna le.

[5] Az elsőfokú adóhatóság 6444416749 számú végzésével a kérelmet elutasította.

[6] A felperes fellebbezése folytán az alperes 6434924669 számú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta. Indokolása szerint a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 75. § (3) bekezdése értelmében a vagyonek kobzást elrendelő határozat jogerőre emelkedésével az elkobzott vagyon az államra száll. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:35. §-a szerint a tulajdoni igények nem évülnek el. A vagyonek kobzás pénzösszegben való elrendelése nem változtat azon, hogy az állam az ítélettel tulajdont szerez, tulajdoni igénye nem évül el mindaddig, amíg a tulajdonjogát el nem veszíti, igényét időbeli korlát nélkül érvényesítheti. Helytállóan állapította meg az elsőfokú adóhatóság, hogy az Avt. 18. §-ában taxatív felsorolt esetek hiányában a végrehajtási eljárás megszüntetésére nem volt lehetőség, így megalapozottan döntött a felperesi kérelem elutasításáról. Kifejtette, hogy a Be. 819. § (3) bekezdésében foglaltak relevanciával nem bírnak, továbbá az Avt. 131/A. § (2) bekezdésére tekintettel a Vht. rendelkezései nem voltak alkalmazhatók.

A keresetlevél és a védírat

[7] A felperes keresetében az alperes végzésének elsődlegesen a megváltoztatását, a végrehajtási eljárás megszüntetését, másodlagosan az elsőfokú eljárásra is kiterjedő hatályon kívül helyezését, az elsőfokú adóhatóság új eljárás lefolytatására és új döntés meghozatalára kötelezését kérte. A Győri Ítéltábla IH.2021.107. számú határozatára hivatkozással kifejtette, hogy a vagyonek kobzás nem tulajdonjogi természetű, nem tulajdonjogra, hanem követelés érvényesítésére irányul, így elévülése is bekövetkezhet. Változatlanul fenntartotta a fellebbezésében előadottakat.

[8] Az alperes védíratában - a végzésében foglalt indokok fenntartása mellett - a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a vagyonek kobzás végrehajtásához való jog nem évülhet el, utalt a Btk. 75. § (3) bekezdésére, az Avt. 125/A. § (7) bekezdésére, 125/C. § (1) bekezdésére, 131/A. § (2) bekezdésére, a Ptk. 5:35. §-ára, kifejtve, hogy a Vht., mint háttérjogszabály a perbeli esetben nem alkalmazható.

A jogerős ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes végzését - az elsőfokú végzésre is kiterjedően - megsemmisítette és az elsőfokú adóhatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

[10] Döntését a Kúria Kfv.VI.35.174/2022/7. számú ítéletére alapította, melyben a legfelsőbb bírói fórum kimondta, hogy a pénzösszegben elrendelt vagyonek kobzás nem tulajdonjogi természetű, így elévülése bekövetkezhet, utalt továbbá a Kúria Kfv.V.35.595/2021/6. és Kfv.I.35.083/2022/9. számú határozataira is. Rögzítette, hogy felperessel szemben a követelés 2016. évben vált esedékessé, az Avt. 19. § (1) bekezdése alapján az elévülés 2020. december 31. napján - végrehajtási cselekmény foganatosításának hiányában - bekövetkezett. A megismételt eljárásra vonatkozóan előírta a Kúria által kimunkált jogértelmezés figyelembevételét.

[11] Az alperes által fizetendő perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapított ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM r.) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a felperes által felszámított összeggel egyezően állapította meg,

arra hivatkozással, hogy az az IM r. szerint megállapítható perköltségtől kisebb mértékű. Az eljárásban felmerült illeték összegét 1.500.000 Ft-ban határozta meg, amely az alperes illetékmentessége miatt az állam terhén marad.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[12] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 121. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

[13] Előadta, hogy a jogerős ítélet ellentétes az Avt. 125/A. § (7) bekezdésében, a Ptk. 6:22. § (1) bekezdésében foglaltakkal, sérti a Kp. 86. § (4) bekezdésében, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (2)-(3) bekezdéseiben, 279. § (1) bekezdésében és 346. § (4)-(5) bekezdéseiben foglaltakat.

[14] Nem vitatta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a pénzösszegben elrendelt vagyonek Kobzás nem tulajdonjogi természetű, hanem követelés érvényesítésére irányul, így elévülhet.

[15] Téves azonban a jogerős ítéletben az Avt. 19. § (1) bekezdésére hivatkozás, mivel a felperesi tartozásra nem alkalmazható, a felperessel szembeni végrehajtási eljárásban végrehajtható okirat az Avt. 29. § (1) bekezdés 6. pontja szerint a vagyonek Kobzásról szóló határozat. A tartozás végrehajtásához való jog elévülésének számításánál az Avt. 125/A. § (7) bekezdése értelmében kell eljárni, figyelemmel a Ptk. 6:22. § (1) bekezdésére.

[16] Állította, hogy a végrehajtási cselekmények az elévülést megszakították, így az elévülés időpontjának 2020. december 31-ei megállapítása helytelen, azt tévesen határozta meg az elsőfokú bíróság. A hatásköri változást megelőzően a törvényszéki végrehajtó több intézkedést foganatosított. A Vht. nem definiálja a végrehajtási cselekmény fogalmát, az bírói jogértelmezés körébe tartozó kérdés, azonban a behajtást kérő végrehajtási cselekményei, a törvényszéki végrehajtó által foganatosított intézkedések, a 2020. március 26-ai végrehajtási értesítés kibocsátása, az elsőfokú adóhatóság 2020. december 14-ei megkeresése egyértelműen a végrehajtás érdekében tett, a végrehajtás előbbre vitelét célzó joghatás kiváltására alkalmas cselekmények, amelyek a végrehajtási jog elévülési idejét megszakították. Hivatkozott a Kúria EBH 2004.1037. számú eseti döntésére.

[17] A megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatás - melytől a Kp. 97. § (4) bekezdése alapján a hatóság nem térhet el - önellentmondó, az elsőfokú bíróság ugyanis a követelés elévülhetőségének figyelembevételét írta elő, ugyanakkor az elévülés bekövetkezéséről is állást foglalt, így az ítéleti útmutatásnak nem lehet eleget tenni.

[18] Sérelmezte továbbá az alperes a megállapított perköltség összegét is, nem állapítható meg, hogy a felperes mely jogszabályi rendelkezés alapján számította fel perköltségigényét, a felszámítás helyességének ellenőrzése az elsőfokú bíróság ítéletéből nem állapítható meg. A pertárgy értéke nem meghatározható, ezért a felperesi jogi képviselő munkadíját az IM r. 3. § (3) bekezdése alapján kellett volna számítani. Kifejtette, hogy a felperes nem a Pp. XL.

fejezetében szabályozott végrehajtási pert indított, így a Pp. 530. § (2) bekezdésében foglalt szabály nem alkalmazható, a per tárgyának értéke nem egyezik meg a végrehajtási összeggel. Utalt a Kúria Kfv.35.379/2020/8. számú ítéletére. Kérte az eltúlzott mértékű, a kifejtett munkával nem arányos perköltség összegének az IM r. 3. § (6) bekezdése szerinti mérséklését, megítélése szerint egyetlen tárgyalási napra nem indokolt 995.567 Ft + általános forgalmi adó (áfa) összeg megállapítása.

[19] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, a keresetlevelében és a perbeli nyilatkozatában foglaltak fenntartásával. Változatlanul utalt az Avt. 19. § (1) bekezdésére, a Kúria BH 2009.113 számú eseti döntésére. Hangsúlyozta, hogy jelen eljárásban nem történt olyan cselekmény, amely a végrehajtási eljárás előbbre vitelére és a célzott joghatás kiváltására alkalmas lett volna. Az alperes által hivatkozott 2020. március 26-ai értesítés kibocsátása, valamint a 2020. december 14-ei megkeresés az elévülés megszakítására nem alkalmas, az értesítést nem kapta meg, azt részére az alperes nem kézbesítette, és a megkeresés sem áll rendelkezésére.

[20] Kifejtette, nem jogszabálysértő a jogerős ítélet perköltségre vonatkozó része, pertárgy értéként a vagyonekobbzással érintett összeget jelölte meg. Az elsőfokú bíróság az ügyvédi munkadíj összegét helyesen állapította meg, mely az IM r. 3. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjai szerint lett kiszámítva. Álláspontja szerint az ügyvédi munkadíj arányban áll a jogi képviselő által kifejtett tevékenységgel, így mérséklésnek nincs helye.

A Kúria döntése és jogi indokai

[21] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[22] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem kereseti között vizsgálta felül. A Kp. 120. § (5) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[23] A felülvizsgálati eljárásban az alperes nem vitatta az elsőfokú bíróságnak a - Kúria Kfv.VI.35.174/2022/7., Kfv.I.35.083/2022/9., Kfv.V.35.595/2021/6. számú határozataiban már közzétettekkel azonos - jogértelmezését, mely szerint a pénzösszegben elrendelt vagyonekobbzás nem tulajdonjogi természetű, így elévülése bekövetkezhet. A Kúriának az alperes kérelme alapján kizárólag azokban a kérdésekben kellett a felülvizsgálatot elvégezni, hogy az elsőfokú bíróság döntése helytálló volt-e az elévülés és annak időpontjai megállapítása, az elévülést megszakító cselekmények vizsgálata, a pertárgy érték és a perköltség meghatározása körében.

[24] A Kúria megállapította, hogy az alperes a keresettel támadott határozatában eltérő jogi álláspontja okán, a vagyonekobbzás dologi jogi természetéből kiindulva nem vizsgálta a követelés elévülésének lehetőségét, az elévülés kezdő és záró időpontját, illetőleg megszakítását, nyugvását. A Kúria hasonló tényállású ügyekben hozott döntéseit követően,

azok ismeretében változott az alperes jelen eljárás alapját képező jogkérdéssel kapcsolatos álláspontja.

[25] A Kp. 2. § (1) bekezdése szerint közigazgatási perben a bíróság feladata, hogy a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben – erre irányuló megalapozott kérelem esetén – hatékony jogvédelmet biztosítson, a közigazgatási tevékenység jogszerűségét megítélje. Az elsőfokú bíróság nem foglalhat elsőként állást olyan kérdésben, amit a közigazgatási hatóság nem vizsgált, amelyről nem döntött, mivel az a hatósági hatáskör elvonását eredményezné. A jogerős ítélet [16] bekezdésében az elévülés kezdő időpontját, annak bekövetkezését, a [19] bekezdésben az elévülést megszakító végrehajtási cselekmény hiányát állapította meg, mely kérdések tisztázása az adóhatóság feladata, ezekről az elsőfokú bíróság nem dönthetett volna.

[26] Az alperes felülvizsgálati kérelmében támadta a megállapított perköltség – eltúlzottnak ítélt – összegét, és helyesen hivatkozott arra, hogy a perben jogkérdésben kellett döntenie, ezért a pertárgy értéke nem meghatározható, nem a vagyonekbevétele képezte a pertárgy értéket, a perköltség számítás alapját. A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet [23] bekezdésében az illeték összegét nem az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdése (az eljárás tárgyának nem megállapítható értéke) szerint, hanem jogszabályi hivatkozás nélkül az illetékalap maximumában: 1.500.000 Ft-ban határozta meg, mely tévesen a vagyonekbevétele összegéhez igazodik.

[27] Felperes a keresetlevél mellékleteként becsatolt költségjegyzéken ügyvédi munkadíj címén 995.567 Ft + áfa összeget tüntetett fel, megbízási szerződés csatolása nélkül.

[28] Az elsőfokú bíróságnak a perköltségről a benyújtott költségjegyzéket figyelembe véve kellett volna döntenie a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 82. §-a alapján. Ennek keretében meg kell határozni a perköltség összegét és a megtérítésére köteles személyt annak megfizetésére kell kötelezni. Az elsőfokú bíróság a felperes perköltségét, a jogi képviselő munkadíját az IM r. 2. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással állapította meg, mely szerint az ügyvéd által képviselt fél ügyvédi költségként a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj, valamint a fél által ügyvédje részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegét számíthatja fel. Az elsőfokú bíróság a felperes által felszámítottaktól nem tért el, a jogerős ítélet [24] bekezdésének indokolása hiányos, megbízási szerződés nélkül a felperes által felszámított perköltség nem fogadható el az IM r. idézett szabályozása alapján. Helytálló az alperes hivatkozása tehát, hogy a nem meghatározható pertárgyérték alapján a perköltség összegét nem a vagyonekbevétele összegéhez kell „arányosítani”. A Kúria az IM r. 3. § (3) bekezdése alkalmazásával, a perrel kapcsolatban kifejtett jogi munkát vizsgálva a felperes elsőfokú perköltségét áfa-val növelt összegben mérlegeléssel állapította meg.

[29] Mindezek folytán a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pont alapján az elsőfokú ítéletnek a felülvizsgálattal nem támadott részét nem érintette, a felülvizsgálati kérelemmel támadott [16], [19] bekezdéseit, az elsőfokú perköltség, és az eljárási illeték összegét meghatározó jogszabálysértő rendelkezéseit hatályon kívül helyezte.

[30] Az elsőfokú adóhatóságnak a megismételt eljárásban a pénzösszegben elrendelt vagyoneklobzás elévülésének lehetőségéből kiindulva vizsgálnia szükséges a követelés elévülésének, az elévülés megszakításának, nyugvásának kérdéseit, amelyet követően kell döntenie a felperesi kérelemről.

A döntés elvi tartalma

[31] *Az elsőfokú bíróság a perben nem bírálhat el elsőként olyan kérdést, amit a közigazgatási hatóság eltérő jogi álláspontja okán korábban nem vizsgált, amelyben nem döntött, mivel az a hatósági hatáskör elvonását eredményezné.*

[32] *A végrehajtási eljárás megszüntetése iránti kérelmet elutasító végzés felülvizsgálata iránti közigazgatási perben nem a vagyoneklobzás összege képezi a pertárgy értéket, a perköltség számítás alapját.*

Záró rész

[33] A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperes az ügy fő tárgyát nem támadta, egyéb, felülvizsgálati kérelmében előadott hivatkozásai eredményre vezettek, melyre tekintettel a Kúria a Kp. 35. §-a szerint alkalmazandó Pp. 83. § (2) bekezdése alapján úgy határozott, hogy felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket peres felek maguk viselik.

[34] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték - az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint megillető teljes személyes illetékmentességre tekintettel - a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 102. § (6) bekezdésének megfelelően az állam terhén marad.

[35] Az ítélettel szembeni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 107. § (1) bekezdése alapján – erre irányuló kérelem hiányában - tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2023. március 23.

Dr. Kurucz Krisztina sk. a tanács elnöke

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk. előadó bíró

Dr. Vítál-Eigner Beáta sk. bíró

Dr. Horváth Tamás sk. bíró

Dr. Rák-Fekete Edina sk. bíró

A kiadmány hitelél:
tisztviselő

...